

СРЕЩИ

ИНА ДАМЯНОВА Е УТВЪРДЕНО С ГОДИНИТЕ ИМЕ В СРЕДИТЕ НА АРТ ЕЛИТА - ХУДОЖНИЦИ, АРХИТЕКТИ, ДИЗАЙНЕРИ, ЦЕНИТЕЛИ. НЕЙНИЯТ АВТОРСКИ ПОЧЕРК Е ХАРАКТЕРЕН И РАЗПОЗНАВАЕМ – ТВОРБИТЕ Й В СФЕРАТА НА ИЗЯЦНОТО ИЗКУСТВО (ГРАФИКА И ЖИВОПИС) СЕ ОТКРОЯВАТ С ИЗЧИСТЕНОСТ, МОНОХРОМНОСТ И СТЕГНАТА ВИЗИЯ, ДОКАТО ДИЗАЙНЪТ НА ПРИЛОЖНИ ОБЕКТИ И ИНТЕРИОРИ ГРАБВА ОКОТО С ХАРМОНИЧНА, НО ПРОВОКИРАЩА ЕКЛЕКТИКА, СЪЧЕТАЛА ЦВЕТОВЕ, ФОРМИ И НАСТРОЕНИЯ. ДНЕС В МНОГО ЧАСТНИ И ОБЩЕСТВЕНИ ПРОСТРАНСТВА ЖИВЕЕ НЕЙНИЯТ ТВОРЧЕСКИ ДУХ СЪС СМЕЛОСТТА СИ ДА СЪЧЕТАВА ФУНКЦИОНАЛНОТО С МАГИЯТА НА ИЗКУСТВОТО.

ИНА ДАМЯНОВА ЖИВОТЪТ МЕ УЧИ КАК ДА БЪДА ЧОВЕК И ТВОРЕЦ

ТЕКСТ **елка влаховска**
ФОТОГРАФИЯ **александър новоселски**

Списание EVA е представяло нееднократно през годините нейни творби в областта на изкуството, както и интериорни реализации, в които се откроява креативността ѝ на автор, който прилага нестандартни подходи и умеє да прави домове „с душа“, много индивидуални и силно въздействащи дори на емоционално и сетивно ниво.

Тази година Ина Дамянова със своя над 15-годишен творчески опит заслужено получи авторитета и реномето, вългътени в призиванието Дизайнер на годината 2019, присъждано от Националната платформа за интериорен дизайн „Дибла“. Дизайнер на годината е най-високата награда в национален мащаб, като тази година тя бе присъдена от авторитетно 15-членно жури от реномирани български архитекти и световноизвестни чуждестранни дизайнери с почетен гост Карим Рашид.

Честита награда, Ина! Познаваме се отдавна, но аз всъщност не зная как започва кариерата ти. Какво образование си завършила?
Завършила съм гимназията за приложни изкуства, специалност „Дизайн“. Отказах се от следване в Художествената академия, по онова време бях много „революционно“ настроена и последвах пътеката на моя бивш мъж Кольо Карамфилов (известен художник, бел. ред.), който също не беше завършил Академията. Когато го срещнах в живота си, той ми каза, че има хора, които трябва да завършат академично образование, и такива, които се раждат творци. Даде ми самочувствието, че мога да правя нещата и трябва да следвам себе си. Така че аз нямам нито висше художествено образование, нито архитектура или дизайн, но пък съм постигнала успехи и в двете посоки според българското ниво, защото хората ме познаят – и като художник, и като дизайнер.

апартамент Bohemian Place

Винаги ли си движила успоредно двете неща?

Първоначално се занимавах с керамика, правех монументални обекти. Първата ми изложба беше открита от Ружа Маринска и тя беше съчетание между графика и керамика, казваше се „Гребени и възли“. Аз използвах този начин на изразяване, за да създам пластика, а не да обслужвам функция. Работех като художник, а не като приложник. Мен винаги ме е интересувало не функцията, а обектът и пластичното му присъствие в пространството. Моите първи стъпки бяха като артист-художник и смея да кажа, че бяха доста успешни. Кольо ме подкрепи в решението ми да се занимавам с това и ми даде самочувствието на творец. Когато на следващ етап реших да се занимавам с дизайн, нещата се случиха естествено. Осъзнах, че само като художник ми е трудно да поддържам стандарт на живот. Но аз не съжалявам, защото това ме накара да се обърна към продуктивния дизайн, към това дори да включа осветителните тела като арт обекти в моята работа. Започнах с цветя и флорални форми, които ми дадоха възможност да създам пластични светещи обекти, които да влязат функционално в дома. Това беше моят компромис.

осветително тяло Milky Way

апартамент Soft Industrial

фотография **светослав караджов**

С какви материали работиш?

Работила съм с керамика, метал и хартия. Ръчната хартия винаги ми е била голяма слабост и продължава да бъде такава. Следвам интуицията си. Тръгвам от една идея, но къде ще стигне тя, не е известно. Не се ограничавам в нещата. Ако трябва, ще използвам нещо съвсем ново и различно като материал.

Но интериорният дизайн ме учи да мисля за функцията. Аз винаги си оставям възможността да импровизирам, не съм заклецена в собствените си идеи и проекти, а просто в процеса на работа мога да сменя материал, облицовка, да сменя елемент или което преценя, че ще стои по-добре в завършената „кар-

тина“. Творя в движение. Има клиенти, които обичат да се спазват проектите дословно, те се „влюбват“ в това, което им предлагам. Аз се опитвам да им обясня, че винаги може да има някоя изненада. Винаги прилагам в интериорите си техники, които познавам от артистичната си работа. Това ми дава голяма свобода и ме прави различна от другите дизайнери, защото съчетанието на различните материали и възможността да експериментирам с тях идва от работата ми като художник. Аз мога да овладя хартията и керамиката, да направя бетонната стена на стенопис, а не само да е декоративно решение. Мога да си позволя лукса да я рисувам. Това е един плюс в работата, защото мога да направя от масата скулптура или произведение на изкуството, а не просто дизайнерски обект.

Имат ли българите отношение към изкуството в интериора?

Хората у нас масово не ценят изкуството, но когато го вкараш в проекта на интериора, те са много по-склонни да го възприемат. През последните години престанах да правя изложби, защото реално получавам удовлетворение, когато мога да вложа изкуството си в интериора под формата на дизайн.

Докоде си позволяваш да експериментираш?

Докодето клиентът ми позволи и е подготвен за това. Мисля си, че наградата Дизайнер на годината 2019, която не е материална, ми дава повече свобода и друго ниво, на което хората започват да имат повече доверие. А когато клиентът ти има доверие, той ти дава повече размах. Мисля, че това ще се отрази на следващите ми проекти.

Кой е бил интериорът, в който най-смело съчетавах изкуство и дизайн?

Винаги ще казвам, че той на първия клиент, който ми се е доверил и с когото работим вече 14 години. Много съм благодарна, защото това ми позволява да се разгръщам и да мечтая.

Дава ли общественият интериор по-голяма свобода на дизайнера?

Аз започнах с дизайн на обществени места, но е различно. Установих, че силата ми е повече в частния интериор. Когато правиш обществен интериор, той е предназначен за масовия потребител. Когато рабо-

Breathing Form

апартамент Bohemian Place

клуб Horizon

лампи-цветя от хартия

тиш в полето на частния интериор, първо трябва психологически да влезеш в кодовете на бита, в усещането на обитателите. Съобразяваш се с индивидуалния вкус и посока, която задава клиентът и трябва да си много прецизен, защото човекът е всекидневно в дома си и детайлите трябва да са перфектни. По-трудно се прави частен интериор, но е много по-лично и по-интересно.

Имаш ли любими проекти?

Да, в Bohemian Place съм се разгърнала по начина, по който аз си представям, че бих живяла в този интериор. Но по никакъв начин не мога да кажа, че другите интериори не са ми любими, защото във всеки един от тях имам нещо, което е абсолютно лично. В Art Leaving Space например разполагах с разкошно пространство и имах възможността за различен подход към всеки кът за отделните членове на семейството. Получи се артистичен апартамент, който носи индивидуалността на всеки един от обитателите си и в същото време е хомогенен и хармоничен. City Zen апартаментът беше градско пространство, което трябваше да има ърбън звучене. Там започнах да залагам сакрални символи, които много лично усещам. Когато инвеститорът е отворен за това, винаги вкарвам втората линия – на сакралната геометрия, и осмислям по фън шуй пространството. В апартаментата Soft Industrial правих стенопис на една от стените, който се превърна в акцент. Винаги слагам моя личен отпечатък в интериорите, които правя. Губя много време да направя нещата индивидуални както за клиента, така и за себе си, за да не повтарям подходите си и да ги мултиплицирам.

Търсиш ли преживяване, когато работиш?

Е, да, задължително. За мен удоволствието от това аз да изпитам удовлетворение, означава да знам, че съм си свършила добре работата. Иначе все едно не съм направила нещата както трябва.

Имаш ли източници на вдъхновение?

Мога да кажа, че ме вдъхновяват източните практики и философия, и личното ми развитие като душа и като човешко присъствие в този живот. Мисля, че това е водещо, макар и на втори план. То ме определя до голяма степен и в творчеството и аз установих, че тъй като не съм от хората, които се закопчават за мода, за имена, за конкретни тенденции, в годините по различен начин разнообразни творци са ме вдъхновявали. Нямам гуру дизайнер, когото да следвам в живота си. Оставям се на провокацията в различни моменти да усещам по различен начин нещата. Другото, от което черпя най-много идеи, енергия и вдъхновения, са пътуванията ми по света и срещите с нови хора. Харесва ми да се поставям в непознати за мен ситуации, да виждам неща, които са различни от обичайните и да напускам зоната си на комфорт. Животът най-много ме учи как да бъда творец и човек. Напоследък все повече се обръщам към това да съм близо до естествения ход на живота и до природата. Искам да живея естествено, да се чувствам хармонично с пространството, което ме заобикаля всекидневно.

Не обичам някой да ми налага мода. Знам, че има много колеги - както художници, така и дизайнери, които следят и наблюдават тенденциите. Аз обичам да гледам, но дори умишлено минавам набързо през различните материали, снимки и дизайни, за да може околото ми да не се вкопчава в нещо конкретно, а по-скоро да получа усещане. Бързо засичам важните неща за мен и ги улавям. Но и винаги си оставям пространството да доизмисля, да съм нова сама за себе си.

City Zen Apartment

ИНА ДАМЯНОВА ПРЕЗ ГОДИНИТЕ, СПОДЕЛЕНО ЗА EVA

2010 г.

„Българският интериор не страда нито от липса на средства, вложени в него, нито от чиста естетика, но му липсват артистизъм и лице. Точно по това все още се различава от европейския интериор, където модерното изкуство създава атмосфера на артистична небрежност.“

„Много ми е тъжно, когато вляза в дом и италианският стол струва 10 000 лв., но за авторска инсталация за стена, за модерна или класическа картина на клиента 5000 лв. му се струват много. Все пак едното е сериен продукт, докато другото е уникат.“

„Има у нас много интериори, които говорят повече за почерка на архитекта, отколкото за собственика. Ако човек сложи нещо по-артистично, това е смелост да покажеш своя вкус и избор.“

2013 г.

„Изсичаме хиляди дървета, за да правим хартия. И аз реших да ползвам „мъртвото тяло“ на тази целулоза, за да го върна към живот. Сблъсках се с този своенравен материал в завода за преработка на целулоза и видях как го изхвърлят като отпадък, без да го рециклират. Бях абсолютно изненадана, че не му е намерено приложение. И започнах да го превръщам в артобекти.“

„Артобектите са онова удоволствие, което всеки може да си достави – да си избере акцентите, картините, декоративните аксесоари. Това е и заявка за идентичност.“

арт обект закачалка Hunters

City Zen Apartment

2014 г.

„Харесвам неща, които имат характер и присъствие, независимо дали става въпрос за чиния или за стол. Важен ми е дизайнът дори на вилицата и лъжицата, с които се храня. Когато предметите носят стойност, те започват да си общуват, дори да са от различни епохи. Нямам проблем да съществуват в едно пространство и да си говорят.“

„Страшно обичам столове. Имам към тях специално отношение – столовете в къщата за мен са като обувките в гардероба. Никога няма да се наситя на различните видове.“

2018 г.

„Една от основните цели, които си поставям при проектирането на пространствата, е да оставям част от себе си и като артист, а не само като дизайнер. Смятам да развивам индивидуалността, която нося като художник, в интериорна среда. Затова вкарвам задължително във всеки дом, който правя, картина или стенопис, авторско осветително тяло или порцелан.“

„В изкуството и в живота все съм на ръба. Това е, защото постоянно търся нови изразни средства и правя промени.“